

Kristus seurakunnan pää

Ef. 1:15-23

15. Sen vuoksi, saatuani kuulla **uskostanne** Herraan Jeesukseen ja **rakkaudestanne** kaikkia pyhiä kohtaan,

16. en lakkaa **kiittämästä Jumalaa teistä muistaessani teitä rukouksissani.**

17. Minä rukoilen, että meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala, **kirkkauden Isä, antaisi teille viisauden ja ilmestyksen Hengen hänen tuntemisessaan**

18. ja valaisisi teidän **sydämenne silmät**, jotta **tietäisitte**, mikä on se **toivo**, johon hän on teidät kutsunut, miten suuri on hänen **perintönsä kirkkaus** hänen **pyhisäään**

19. ja miten **äärettömän suuri on hänen voimansa** meitä kohtaan, jotka uskomme,

hänen väkevän voimansa vaikutuksen mukaan.

20. Tällä voimallaan hän **vaikutti Kristuksessa herättäessään** hänet kuolleista ja asettaessaan hänet **istumaan oikealle puolelleen taivaallisissa,**

21. ylemmäksi kaikkea hallitusta ja valtaa, voimaa ja herruutta ja jokaista nimeä, joka mainitaan, ei vain tässä maailmanajassa vaan myös tulevassa.

22. Jumala on alistanut **kaiken hänen jaljojensa alle** ja asettanut hänet kaiken yläpuolelle, **pääksi seurakunnalle,**

23. joka on **hänen ruumiinsa ja täyteytensä**, hänen, joka kaiken kaikessa täyttää.

Kysymykset

Avattuaan kirjeen ensimmäisen luvun alussa Kristuksen sovitustyössä ilmennyttä Jumalan ihmeellistä armoa, Paavali jatkaa nyt käsittelemään seuraavia kysymyksiä: Mistä uskova kristitty kiittää? Millaisia asioita hän rukoilee toisten uskovien puolesta? Mitä ovat usko, rakkaus ja toivo, joihin Paavali toistuvasti kirjeissään palaa? Mihin usko suuntaa katseensa? Millainen voima uskovissa vaikuttaa? Millainen on kirkkauden Isä ja millainen Kristus? Millainen on seurakunnan ja Kristuksen välinen suhde?

Paavalin rukouselämä

Monet Paavalin kirjeistä sisältävät rukouksia. Niissä on myös rukouspyyntöjä, mutta enimmäkseen Paavali kertoo niissä, mitä asioita hän seurakuntien ja niiden jäsenten puolesta rukoilee. Galatalaiskirjettä lukuun ottamatta hän aloittaa kertomalla siitä, millaisista asioista hän kiittää. Omasta pienestä kokemuksestanikin tiedän, että jos on saanut olla työssä jossain seurakunnassa, ei myöhemminkään voi lakata rukoilemasta sen jäsenten puolesta.

Pelastus

Efesoksen seurakunnan osalta Paavali kertoo:

Sen vuoksi, saatuani kuulla uskostanne Herraan Jeesukseen ja rakkaudestanne kaikkia pyhiä kohtaan, en lakkaa kiittämästä Jumalaa teistä muistaessani teitä rukouksissani. (15-16)

Hänen rukouksensa oli toistuvaa ja aina siihen sisältyi kiitos Jumalalle. Kiitos ei siis kohdistunut seurakuntaan vaan Jumalaan, joka oli pelastanut uskovat ja vaikuttanut heissä valtavan muutoksen, kun he olivat vastaanottaneet evankeliumin Kristuksesta. Heissä oli syntynyt usko, rakkaus ja toivo, kun heidät Pyhässä Hengessä oli liitetty Jeesukseen Kristukseen, he olivat Jumalan valittuja ja levittivät evankeliumia ympärilleen ja suuntautuivat odottamaan Jeesuksen paluuta. Mitään siitä ei olisi voi-

nut saada aikaan mikään inhimillinen, vain Jumala kykeni pelastamaan ja muuttamaan heidät uusiksi.

Paavali oli itse perustanut Efesoksen seurakunnan suuren herätyksen keskellä. Hän oli saanut nähdä, miten Jumala teki suuria ihmeitä, miten uskoon tulleet antautuivat kokosydämisesti seuraamaan Herraa hävittäen kaiken sen, mikä heitä vanhassa pakanuudessa oli pitänyt kahleenaan. Kahdessa vuodessa evankeliumi oli levinnyt koko Aasian maakuntaan nykyisen Turkin länsiosaan. Nyt siitä oli kuitenkin kulunut jo toistakymmentä vuotta. Paavali oli Roomassa vankilassa ja huolehti seurakunnan kasvusta. Kun sitten luemme Ilmestyskirjan luvusta 2 Jeesuksen kirjeen samalle Efesoksen seurakunnalle noin 30 vuotta myöhemmin, ymmärrämme hyvin, että Paavalin huoli oli aiheellinen. Voimaksa herätys ei takaa sitä, että sen tasaannuttua uskovat ja seurakunta kasvaisivat ja syventyisivät uskossa, ellei se pysy tiukasti Jeesuksen yhteydessä.

Paavali oli nyt täynnä kiitosta Jumalalle ja Kristukselle, koska oli saanut kuulla, että seurakunta vaelsi edelleen uskossa, rakkaudessa ja toivossa. Samalla hän tiedosti, että näissä kaikissa oli vielä paljon toivomisen ja kasvun varaa. Erityisesti seurakunta tarvitsi entistä paljon syvempää Herran Jeesuksen Kristuksen tuntemista. Epäilemättä se on tärkein haaste myös meille tämän päivän uskoville.

Kiitos rukouselämässämme

Jumalan kiittämisellä on tärkeä tehtävä jokaisen uskovan rukouselämässä, sillä siinä on kysymys katseen ja sydämen kiinnittämisestä itse Jumalaan. Vaikka seurakuntien toiminnassa ja työssä on paljon sellaista, mitä missä muussakin yhteisössä: on opetusta, laulua, kahvittelevaa, keskustelua, mainostamista, netin hyödyntämistä, taloushallintoa ja niin edelleen, syvimmitään seurakunta on Jumalan läsnäolon ja Jumalan pelastavan toiminnan paikka. Siinä ei ole ratkaisevaa, millaisia sen pastorit ja vastuunkantajat ovat, vaan mitä Jumala sen keskellä tekee evankeliumin sanan voimalla. *Evankeliumi on Jumalan voima*. Kun sitä puhtaasi Raamatun mukaisesti julistetaan, se vaikuttaa uskon Jeesukseen, rakkauden ja toivon.

Aina toinen toistemme puolesta rukoillessamme saamme kiittää Jumalaa, siitä miten Hän toimii itse kunkin elämässä evankeliumin kautta. Jumalan valtakunnan leviäminen ja ihmisten pelastuminen on Jumalan työtä. Joka kerta kun alamme tuijottaa omia mahdollisuuksiamme ympärillämme riehuvan jumalattomuuden ja pahuden keskellä, menetämme toivomme. Meidän ei pitäisi milloinkaan unohtaa, että vaikka Herra antoi meille tehtävän julistaa evankeliumia, ihmisten pelastus on kokonaan Jumalan ihmeellisen armontyö. Me emme yksittäisinä uskovina emmekä seurakuntana saa siitä mitään kunniaa, mutta saamme silti ilolla kiittää ja ylistää Herraa, sillä Hän pelastaa ihmisen. Se taas näkyy ihmisten aitoina muutoksina heidän siirtyessään kuolemasta elämään, Saatanan vallasta Jumalan hallintapiiriin.

Kiitos ja kateus

Tehokkain tapa taistella kateuden syntiä vastaan, on Jumalan kiittäminen siitä hyvästä, mitä Herra on tehnyt toisten elämässä. Jos ja kun niin teemme, meiltä ei tule milloinkaan puuttumaan kiitoksen aiheita, vaikka omassa elämässämme emme näkisi muuta kuin vaivoja ja puutteita. Tosin niistäkin kyllä saa kiittää Jumalaa, sillä niiden kautta Herra on tekemässä jotain todella hyvää niille, jotka ovat Hänen omiaan. Ilo ja kiitollisuus Herraa kohtaan ovat kaksoset. Ei toista ilman toista. Ratkaisevaa

asiassa on kuitenkin se, että sydämemme suuntautuu Herran puoleen. Kiitos ei synny siitä, mitä sain tai mitä muuta saivat, vaan siitä, kuka ja millainen on se Herra, joka on kaiken hyvän ja armon lähde. Evankeliumi Jeesuksesta suuntaa sydämemme Häneen ja evankeliumin voima synnyttää uskon, rakkauden ja toivon.

Usko, rakkaus ja toivo

Uudessa testamentissa toistuu kolmikko usko, rakkaus ja toivo. Kirjeessä Tessalonikan seurakunnalle se löytyy kahdessa kohden:

Jumalamme ja Isämme edessä me lakkaamatta muistelemme teidän työtänne uskossa, vaivannäköänne rakkaudessa ja kärsivällisyyttänne toivossa Herraamme Jeesukseen Kristukseen. (1. Tess. 1:3)

Mutta koska olemme päivän lapsia, olkaamme raittiita, ja olkoon pukunamme uskon ja rakkauden haarniska ja kypäränämme pelastuksen toivo. (1. Tess. 5:8)

Korinttolaiskirjeen rakkauden ylistysvirressä se on muodossa: *Niin pysyvät nyt usko, toivo, rakkaus, nämä kolme. Mutta suurin niistä on rakkaus. (1. Kor. 13:13)*

Heprealaiskirjeessä se esiintyy hiukan pitemmällä kaavalla:

Koska meillä on suuri pappi Jumalan huoneen hallitsijana, astukaamme esiin vilpittömin sydämin, täydessä uskon varmuudessa, sydän vihmottuna puhtaaksi pahasta omastatunnosta ja ruumis puhtaalla vedellä pestynä. Pysykäämme horjumatta toivon tunnustuksessa, sillä lupauksen antaja on uskollinen. Pitäkäämme huolta toisistamme rohkaisuksi rakkauteen ja hyviin tekoihin. (Hepr. 10: 21-24)

Kolossalaiskirjeessä Paavali myös hiukan laajentaa samaa teemaa:

Me kiitämme aina Jumalaa, Herraamme Jeesuksen Kristuksen Isää, kun rukoilemme teidän puolestanne. Olemmehan saaneet kuulla teidän uskostanne Kristukseen Jeesukseen ja rakkaudesta, joka teillä on kaikkia pyhiä kohtaan sen toivon perusteella, joka on talletettuna teille taivaissa. Tästä toivosta te olette kuulleet jo aiemmin siinä totuuden sanassa, evankeliumissa, joka tuli teidän luoksenne. (Kol. 1:3-6)

Jaksossamme teema esiintyy vieläkin väkevämpänä jakeissa 15-19:

*Sen vuoksi, saatuan kuulla **uskostanne** Herraan Jeesukseen ja **rakkaudestanne** kaikkia pyhiä kohtaan, en lakkaa kiittämästä Jumalaa teistä muistaessani teitä rukouksissani. Minä rukoulen, että meidän Herraamme Jeesuksen Kristuksen Jumala, kirkkauden Isä, antaisi teille viisauden ja ilmestyksen Hengen hänen tuntemisensa ja valaisisi teidän sydämenne silmät, jotta tietäisitte, mikä on se **toivo**, johon hän on teidät kutsunut, miten suuri on hänen perintönsä kirkkaus hänen pyhissään ja miten äärettömän suuri on hänen voimansa meitä kohtaan, jotka uskomme, hänen väkevän voimansa vaikutuksen mukaan. (15-19)*

Ei erillään Jeesuksesta

Missään yhteydessä uskosta ja rakkaudesta ja toivosta ei kuitenkaan puhut erillisinä asioina, vaan ne ovat aine sidottuja Jeesuksen Kristuksen persoonaan ja työhön Hänen omissaan. On siis vain uskoa Jeesukseen ja Jeesuksessa, rakkautta Jeesukselta ja Jeesukseen, toivoa Jeesuksen ilmestymisestä.

Tänä päivänä näyttää nimittäin olevan aika yleistä, että uskosta, rakkaudesta ja toivosta puhutaan jonkinlaisina hyvinä ominaisuuksina tai hyveinä, joita ihmisten pitäisi kehittää itsessään. Jotenkin kuulostaa siltä, kuin jotenkin hävettäisiin Jeesus-nimeä

ja se pyrittäisiin korvaamaan sanalla usko. Mutta mistään noissa kolmessa ei ole kysymys irrallisina asioina. Niitä on vain suhteessa Jeesukseen.

Jos Jeesus irrotetaan niistä, kysymys on vain ihmisen omasta uskonnollisuudesta, yrityksistä tehdä toisille hyvää ja toiveajattelusta. Jeesuksesta irrallaan usko ei vaikuta mitään, se jää pelkäksi aivoukoksi ja on täysin voimaton synnin valtaa vastaan. Aitoa rakkautta ei myöskään synny muuten kuin Jeesuksessa ilmestyneen Jumalan rakkauden vastaanottamisella, Jumalan armosta elämisellä. Toivo ilman tarautumista Jeesuksen paluun tosiasiaan, on perusteetonta optimismia, joka romahuttaa kuoleman hiipiessä ihmiselämään.

Mitä usko on?

Sana usko tarkoittaa vakuuttuneisuutta, luottamusta, turvautumista, asian toisen henkilön käsiin jättämistä. Mutta sanaa käytetään myös ilmaisemaan uskon sisältöä eli sitä, mikä uskotaan. Mutta nyt Paavali käyttää sitä luottamuksen ja turvautumisen merkityksessä. Sen kohteena on Jeesus Kristus. Usko on hyvin yksinkertaista asioiden ja itsensä jättämistä toisen, siis Isän ja Jeesuksen käsiin. Se on Herran avuksi huutamista. Usko ei ole turvautumista omaan uskoonsa tai uskonnollisiin kokemuksiinsa, vaan jättämistä asia sellaisen toisen Henkilön hoidettavaksi, joka osaa, kykenee ja tahtoo tehdä sen, mihin me emme mitenkään pysty.

Yleisuskonnollisuudessa samoin kuin uususkonnollisuudessa ajatellaan usein, että usko luo uskon kohteen, se ikään kuin visualisoi sen silmiensä eteen. Niissä usko kohdistuu usein myös omaan itseensä ja sisikunnasta löytyviin kosmisiin energioihin.

Kristillinen usko ei synnytä uskonsa kohdetta. Uskon kohteen, Jeesuksen luotettavuus, synnyttää uskon. Usko vain tarttuu elävään Jeesukseen. Jeesus ja Hänen tekonsa, uskon kohde on kaikki. Uskoa ei voi ottaa, koska Jeesusta ei voi ottaa noin vain itselleen. Jeesus tulee elämäämme niillä ehdoilla, jotka Hän sanelee. Kun tavutat sydämesi Hänen hallintaansa, uskot Häneen. Epäusko ei ole usko-nimisen ominaisuuden puutetta, vaan tietoista luottamusta omiin ajatuksiin enemmän kuin Jeesuksen sanaan.

Usko ei ole siis meissä oleva sisäinen ominaisuus, jota voisi esiintyä periaatteessa Jeesuksesta irrallaankin. Ennen kuin Jeesukseen voidaan uskoa, Hänet on opittava tuntemaan, Hänen puhettaan on kuultava tai vähintään Hänestä on kuultava niin paljon, että haluamme päästä tuntemaan Hänet henkilökohtaisella tasolla. Jokainen, joka aidosti etsii Raamatun Jeesusta, pääsee Hänet myös tuntemaan. *"Etsikää, niin te löydätte!"* lupaa Jeesus.

Uskon lähtökohta on oman avuttomuuden tunnustaminen. Kun Jeesus kehotti meitä tulemaan lasten kaltaisiksi, kysymys oli juuri aidosta uskosta. Lapsi tietää, ettei hän kykene tekemään sitä ja tätä ja siksi hän pyytää vanhempiaan ja turvaa heihin kokonaisvaltaisesti. Lapsen uskon suuruus on siinä, että hän tunnustaa ja näkee Jumalan suurena ja uskaltaa jäädä kokonaan sen varaan.

Rakkaus

Vanhastaan on erotettu erilaisia rakkauden muotoja kuten eroottinen rakkaus, ystävien keskeinen rakkaus filia, filantrooppinen eli hyväntekeväisyys rakkaus ja sitten

itsensä uhraava, toisille omistautuva *agapee* rakkaus. Paavali viittaa noihin erotte-
luihin tekemällä eron uskovi- ja veljesrakkauden ja yleisen rakkauden välillä.
Edelliseen kuuluu erityisesti helläsydämyyttä.

Humanistisen käsityksen mukaan ihminen on hyvä, mutta kykenee tekemään paa-
haa. Raamattu sen sijaan osoittaa, että vaikka syntiinlankeemuksessa ihminen on
turmeltunut, silti ihmiset kykenevät tekemään tietystä määrin hyvää. Se näkyy esi-
merkiksi äidin uhrautuvana rakkautena lapsiinsa. Mutta syvimmiltään luonnollinen
ihminen kykenee rakastamaan ja uhrautumaan vain sellaisen puolesta, jonka näkee
sen arvoisena. Näin äidinkin rakkauteen liittyy itsekkyyttä, sillä kysymys on useim-
miten omista lapsista ja sitä motivoi ainoitsematon halu elää lastensa kautta. Sen si-
jaan Jumalan rakkaus on luonteeltaan sellaista, että se kohdistuu itsessään arvotto-
maan ja muuttaa kohteensa suunnattoman arvokkaaksi.

Rakkaus ja tunteet

Rakkaus sisältää toki ajoittain vahvoja tunnevaltaisia motiiveja, mutta pohjimmiltaan
se on omastaan pois antavaa toimintaa. Tunnevaltainen romanttinen rakkaus voi
yhtäkkiä syntyä kuin tyhjästä, kun ihminen ihastuu johonkin toiseen, mutta se ei nor-
maalista kestä puoltatoista vuotta pitempään. Siinä myönteinen tunne motivoi toimi-
maan toisen hyväksi. Mutta ellei toiminta jatku, niin tunnekin ennemmin tai myö-
hemmin häviää. Romanttinen rakkaus on toki Jumalan lahja, mutta voi syntyä luonnossa
johtaa kyllä myös väärään käytökseen ja toimintaan, joka kohdistuu vää-
rään henkilöön. Parhaatkin Jumalan lahjat syntyä voi väärin käyttää irvikuviksi.

Normaali tila rakkaudessa on kuitenkin se, että toisen tai toisten hyväksi tapahtuva
itsensä uhraava ja muille omistautuva toiminta synnyttää tunnesiteen kohteeseensa
ja se puolestaan motivoi uuteen toimintaan toisen hyväksi. Mutta jos toiminta toisen
hyväksi lakkaa, tunnesidekin ennemmin tai myöhemmin katkeaa.

Rakkaus Raamatussa

Rakkaus Raamatussa on itsensä uhraavaa toimintaa, jossa tehdään hyvää toiselle
vastoin kielteisiäkin tunteita. *"Rakasta vihollistasi!"* Rakkaus antaa pois omastaan,
antaa aikaansa, vaivaansa, rahaansa, jopa ruumiinsa ja henkensä. Rakkauden toi-
minnan motivoi se, että toinen nähdään Jumalalle arvokkaana, Jeesuksen uhriveren
arvoiseksi siitä huolimatta, että kohde tekisi pahaan tai väärin rakkauden osoitta-
jaa kohtaan.

Jumala rakastaa niitä ihmisiä, joita Hän pyhässä oikeudenmukaisuudessaan vihaa
heidän syntiensä tähden. Jumala toimii siis "vastoin" pyhää vihaansa ja Jeesuksen
tähden vetää ihmisiä pelastukseen. Rakkaus merkitsi Isälle suunnatonta tuskaa,
kun Hän hylkäsi meidän sijastamme oman Poikansa Golgatan tuskien. Kun Jeesus
kärsi, Jumala rakasti. Rakkauden osoittaminen merkitsee siksi myös aina kipua ja
tuskaa kohteen puolesta, niin kauan kuin kohde on Jumalan pelastuksesta osaton.

Raamatussa parhaan määritelmän aidolle rakkaudelle antaa pieni evankeliumi:
*Niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainutsyntyisen Poikansa, ettei
yksikään, joka häneen uskoo, joutuisi kadotukseen, vaan hänellä olisi iankaikkinen
elämä.* (Joh. 3:16) Jumala antoi sen, mikä oli ja on Hänelle kalleinta ja arvokkainta,
Poikansa sinun ja minun hyväksi.

Uskon ja rakkauden suhde

Pienoisevankeliumi avaa samalla uskon ja rakkauden suhteen: usko on toiselta saadun lahjan vastaanottamista, rakkaus taas on omastaan toiselle antamista. Ellei ole mistä antaa, ei voi myöskään rakastaa. Siksi kristillinen rakkaus edellyttää sitä, että ihminen ensin saa rakkautta Jumalalta ja vasta sitä saatuaan hän kykenee jakamaan sitä eteenpäin:

Siinä Jumalan rakkaus ilmestyi meille, että Jumala lähetti ainutsyntyisen Poikansa maailmaan, että me eläisimme hänen kauttaan. Siinä on rakkaus - ei siinä, että me olemme rakastaneet Jumalaa, vaan siinä, että hän on rakastanut meitä ja lähettänyt Poikansa meidän syntiemme sovituksiksi. Rakkaani, jos Jumala on näin meitä rakastanut, mekin olemme velvollisia rakastamaan toisiamme. (1. Joh. 4:9-11)

Toivo

Mutta mitä toivo on olemukseltaan? Eräs taiteilija maalasi taulun. Öisestä myrskyvästä merestä nousi puolipallonmuotoinen kallio, joka kuvasi maailmaa. Kalliolla hiukan tyrskyjen yläpuolella istui ryysyissä nainen, jonka silmät olivat sidotut ja jonka käsissä olivat kahleet. Hänelle oli kädessään kannel, jonka kaikki kielet yhtä luukuun ottamatta olivat poikki. Pimeällä öisellä taivaalla tuikki pienen pieni tähti, jota tuskin erotti kuvasta. Taiteilija oli antanut taululle nimeksi **Toivo**. Kun häneltä kysyttiin, missä se toivo näin synkässä taulussa oikein oli, hän selitti:

”Vaikka Jumalan lapsi ja Jumalan seurakunta olisikin tässä myrskyvässä maailmassa ja viimeisen ajan ahdistuksissa niin kuin tuo nainen: täysin yksin pimeässä, puutteessa, silmät peitettynä, kahleissa ja elämästä kaikki langat poikki, niin kuitenkin, jos hänellä on sydämensä soittimessa yksi kieli tallella, uskon kieli, niin hän voi, vaikka hänen silmänsä olisivat peitetyt, uskon silmillä katsella sitä tähteä, joka on Jeesus Kristus. Siksi hän voi sydämessään laulaa toivon ylistysvirttä Pelastajalleen ja Vapahtajalleen, joka tulee pian takaisin. Herran omalla on suurimmassakin ahdistuksessa toivo. Mutta ilman Vapahtajaa suurimmassakin yltäkylläisyydessä on vain epätoivoa.”

Missä on kristityn toivo?

Jokainen ihminen elää toivonsa varassa, ilman toivoa kukaan ei jaksa elää. Mutta jos toivo on perusteeton, ihmiselämä sortuu. Kun tämän maailman ihminen ajattelee elämäänsä, hänelle sen alku on syntymässä ja loppu kuolemassa. Mutta kun uskova kristitty ajattelee omaa elämäänsä, hänelle sen alku on uudestisyntymisen päivässä, kun hän sai Pyhän Hengen ja iankaikkisen elämän. Se tapahtui, kun hän uskoi evankeliumin sanan Jeesuksen ristin uhrista hänen puolestaan ja sai kasteessa Jeesukseen syntien anteeksiantamuksen ja elämän yhteyden Jumalaan. Mutta sen päätös ei suinkaan ole kuolemassa, sillä Jeesus kukisti kuoleman vallan ylönousemuksellaan. Sen sijaan uskova kristitty tähyää Jeesuksen toista tulemistä, josta alkaa sitten uudessa ylönousemusruumiissa taivaallinen elämä, Jumalan Karitsan ja Isän valtaistuimen luona valtavassa ylistyskuorossa.

Uskovan kristityn toivo ei siis ole epämääräistä toiveajattelua siitä, että jotenkin lopulta asiat kääntyvät hyvälle tolalle, vaan sillä on hyvin selkeä kohde, Jeesuksen paluu tänne maan päälle suuressa kirkkaudessaan.

Herraan turvaava kestää

Uskova, joka perustaa toivonsa menneisyydessä tapahtuneeseen Jeesuksen Golgatan uhrin armoon ja ylösnousemuksen voittoon, pysyy vahvalla pohjalla kuolemaa ja Jeesuksen tuloa edeltävissä ahdistuksissa ja kestää loppuun asti.

Seurakunta tietää, että Jumala on kaikkivaltias ja viisas salliessaan ahdistuksen. Se tietää myös, että Jumala vie omaa suunnitelmaansa lävitse silloinkin, kun se tapahtuu rajujen luonnonmullistusten, nälänhädän sotien ja kristittyjen vainojen muodossa. Jumala toteuttaa niissäkin tuomioitaan ihmiskunnan todelliseksi parhaaksi, sikäli kuin ihmiset taipuvat parannukseen. Seurakunta tuntee myös Herransa armon ja rakkauden ja tietää, miten ihanaa on lopulta saada olla Herran kanssa ja katsella Häntä kasvoista kasvoihin.

Herran omat kestävät ihmiskuntaa kohtaavissa ahdistuksissa, koska he odottavat takaisin palaavaa Jeesusta, sitä Jeesusta, joka on jo kerran tänne tullut. Seurakunta ei ahdistusten keskellä ehkä tiedä, mitä tuskallista sille seuraavaksi tapahtuu, mutta se tietää, **kuka** on pian tulossa noutamaan sen luokseen. Herran omien vapautus on lähellä, siksi ahdistuksenkin aikana seurakunnan on mahdollista suorittaa tehtävänsä viedä evankeliumi todistukseksi kaikille kansoille.

Viisauden ja ilmestyksen Hengen työ

Minä rukoilen, että meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala, kirkkauden Isä, antaisi teille viisauden ja ilmestyksen Hengen hänen tuntemisessaan(17)

Paavali halusi, että seurakunta pääsisi kasvamaan paljon syvemmälle Jumalan ja Kristuksen tuntemisessa. Sitä hän rukoili ja meidänkin on syytä rukoilla sitä sekä itsellemme että muille uskoville. Se ei voi tapahtua kuitenkaan muuten kuin Pyhän Hengen työnä elämässämme. Hän käyttää normaalina välineenään Jumalan sanaa Raamattua. Lukiessamme sitä ja taivuttaessamme sydämemme sen alle Pyhä Henki osoittaa, miten suunnattoman viisas Jumala on kirkkaudessaan. Hän on rakastava Isä mutta toisaalta niin häikäisevän pyhä, että savisilmillämme emme kestä hänen läpitunkevaa ja kuitenkin rakastavaa katsettaan. Jeesuksen Isä on *antanut meille viisaudeksi, vanhurskaudeksi, pyhitykseksi ja lunastukseksi.* (1.Kor. 1:30)

Mitä Paavali tarkoittaa ilmestyksillä, joita Pyhä Henki jakaa omilleen. Se viittaa osaltaan siihen, että Pyhä Henki antoi esimerkiksi Johanneksen Ilmestyksen kautta meille näköaloja sekä tulevaisuuteemme täällä ajassa että lopulliseen kirkkauteen uudessa maassa ja uudessa taivaassa. Edelleen Pyhä Henki voi jakaa myös joillekin uskoville profetian armolahjan, niin että he saavat nähdä ihmisten sydämiin, paljastaen heidän syntinsä ja niin taivuttaa heitä parannukseen ja uskoon.

Nyt kuitenkin Paavali rukoilee kaikkien uskovien puolesta, että he saisivat ilmestyksen Hengen Isän ja Jeesuksen tuntemisessa. Ymmärtääkseni, että hän viittaa siihen, mistä hän puhuu 2. Korinttolaiskirjeessä näin:

....peite pysyy vielä tänäkin päivänä poistamatta vanhan liiton Kirjoituksia luettaessa, sillä vasta Kristuksessa se katoaa. Vielä tänäänkin peite on heidän sydämensä päällä Moosesta luettaessa, mutta kun heidän sydämensä kääntyy Herran puoleen, peite otetaan pois. Herra on Henki, ja missä Herran Henki on, siellä on vapaus. Me kaikki, jotka peittämättömin kasvoin katselemme Herran kirkkautta kuin kuvastimes-

ta, muutamme saman kuvan kaltaisiksi kirkkaudesta kirkkauteen, niin kuin muuttaa Herra, joka on Henki. (2. Kor. 3:14-18)

Ilmestykset, joihin Paavali viittaa, olisivat ennen kaikkea Jumalan sanan kautta tapahtuvaa Jeesuksen Kristuksen kasvojen kirkastumista sydämillemme. Sana ei voi avautua, ennen kuin ihminen kääntyy synnin tunnustuksessa ja Golgatan sovitus armon anomisessa Jeesuksen puoleen. Kääntymättömälle ihmiselle ei Jumalan sana avaudu, vaikka hän tutkistelisi sitä koko elämänsä. Mutta niin pian kuin hän tekee parannuksen ja saa ensi kertaa maistaa syntien anteeksiantamuksen lahjaa, Raamatun sana alkaa aivan uudella tavalla avautua hänelle. Se on kaikkien uskoon tulleitten yhteinen kokemus.

Nyt Paavali rukoilee, että aivan samalla tavalla kuin uskoon tullessamme tutkimme sanaa, saisimme yhä syvemmin saada nähdä Herran Jeesuksen kasvojen ihanuutta. Pyhä Henki haluamalla haluaa näyttää meille Kristuksen kasvojen kirkkautta. Niitä katsellessamme elämässämme tapahtuu Pyhän Hengen pyhittävä työ ja alamme muuttua Kristuksen kuvan kaltaisuutta kohti.

Lukiessamme Raamattua meidän tärkein kysymyksemme ei ole, mitä Herra haluaa tänään puhua meille, vaan millaisena Herra haluaa näyttää meille itsensä. Sitä mukaan kuin Jeesuksen kirkkaus Pyhässä Hengessä saa valaista sydäntämme, sitä syvemmin pääsemme tuntemaan Jeesuksen ihmeellistä rakkautta ja hänen armoaan. Opimme tuntemaan hänet katselemalla Raamattu kuvastimesta hänen kasvojaan. Raamatun lehdet eivät itsessään valaise kasvojamme, vaan Pyhä Henki ilmestyksen tavoin avaa silmämme näkemään Herraa ja täyttää sydämemme riemulla: Herra on niin suunnattoman paljon enemmän kuin mitä olemme vielä tänään hänestä oppineet tuntemaan.

Sydämen silmät auki

...ja valaisisi teidän sydämenne silmät, jotta tietäisitte, mikä on se toivo, johon hän on teidät kutsunut, miten suuri on hänen perintönsä kirkkaus hänen pyhissään ja miten äärettömän suuri on hänen voimansa meitä kohtaan, jotka uskomme, hänen väkevän voimansa vaikutuksen mukaan. (18-19)

Uskoon tuleminen merkitsee osaltaan sitä, että sydämemme silmät avautuvat näkemään sellaista, mitä emme aiemmin olleet nähneet, saamme välähdyksen pelastetun ihmisen päämäärästä, taivaallisesta perinnöstämme. Uskon kasvaessa suuntaudumme yhä enemmän lopulliseen kirkkauteen sikäli, kuin pidämme uskossa avattuja sydämen silmiä edelleen auki ja kohdistettuna oikeaan suuntaan. Ainaisena kiusauksena meillä on kääntääkin huomiomme sisälle itseemme päin tai ulkoisiin olosuhteisiimme. Silloin epäilykset ja tappiomielinen helposti yllättävät meitä, koska meissä asuu edelleen syntinen liha, joka synnyttää meissä kiusauksia ja langettaa meitä usein.

Tämän ajan trendi on nimenomaan tuijottaa omaan itseensä ja olla ”rehellinen itselleen” eli käytännössä omille himoilleen. Uususkonnollisuus aivan erityisesti opettaa pyrkimistä sukeltamaan omaan sisikuntaan, kun sieltä pitäisi löytyä jumalallisia voimia. Silmät on meille annettu kuitenkin siihen, että suuntaamme katseemme ulospäin eikä siihen, että tuijotamme omaan napaamme. Sydämen silmät, jotka Pyhä Henki avasi ja joita hän valaisee, on myös tarkoitettu suuntautumaan itsestä ulos

Kristukseen ja hänen lupaamaansa ihmeelliseen ja kirkastettuun perintöön päin. Paavali rukoilee ja kehottaa meitä suuntaamaan katseemme toivomme täyttymiseen Jeesuksen toisessa tulemisessa.

Perintö

Vähän aikaisemmin luvussa Paavali puhui pelastuneiden ihmisten ihmeellisestä perinnöstä ja sen saamisen takuusta näin:

Hänessä on teihinkin, sitten kun olitte kuulleet totuuden sanan, pelastuksenne evankeliumin, ja uskoneet sen, pantu sinetiksi luvattu Pyhä Henki, joka on meidän perintömme vakuutena hänen omaisuutensa lunastamiseksi, hänen kirkkautensa ylistykseksi. (1:13-14)

Perintöhän on jotain sellaista, mitä ihmiset saavat, kun joku kuolee. Ikuisesta kirkkaudesta ihmiseksi tullut Jumala Poika omisti koko taivaan, ikuisen kirkkauden Isän kanssa. Mutta ristin kuolemassaan hän testamenttasi koko omaisuutensa pelastamilleen. Ennakkoperintönä saamme jo nyt maistaa Pyhässä Hengessä taivaallista rakkautta, mutta Jeesuksen paluun yhteydessä saamme omistaa kaiken sen, mitä Jeesus omisti. Pääsemme Jumalan lapsen ihmeelliseen asemaan, saamme Kristuksen kaltaisen ylösnousemusruumiin ja ihmeellisen asunnon ikuisessa kirkkaudessa Isän ja Jeesuksen luona heitä kasvoista kasvoihin katsellen.

Mutta nyt Paavali kääntääkin asian päin vastaiseksi:

...miten suuri on hänen perintönsä kirkkaus hänen pyhissään...

Nyt hän ei puhukaan meidän saamastamme perinnöstä vaan Isän perinnöstä meissä. Jos Jeesus lahjoitti meille kaiken omansa perinnöksi, niin nyt Jeesus antaakin saman ristin kärsimyksen, kuoleman palkaksi Isälle perinnöksi meidät Jeesuksen veren voimalla pelastetut. Me saamme siis perinnöksi kaiken, mitä Jeesus omisti, ja Isä saa samasta syystä perinnöksi meidät, seurakunnan, jonka Jeesus on puhdistanut verellään ja kirkastaa täydelliseen puhtauteen.

Kysymys on siitä, että Jeesuksen verellä lunastettu seurakunta on Kristuksen morsian. Jeesus on kirkastettu Sulhanen. Kun sitten suuret ja ihmeelliset Karitsan häähuhlat pidetään, Isä luovuttaa perinnökseen saamansa seurakunnan Pojalleen Vaimoksi. Avioliitossa puoliso saa toisensa ikiomaksi ja sen mukana aivan kaiken, mitä tämä puoliso omistaa. Karitsan häiden jälkeen pelastettu seurakunta luovuttaa koko Jeesukselta saamansa ihmeellisen perinnön hänelle takaisin ja Jeesus puolestaan luovuttaa kaiken omaisuutensa puolisolalle eli kirkastetulle seurakunnalle. Kun olemme perillä synnistä vapautettuna ja täydellisen puhtaana seurakuntana Jeesuksen kirkkaus näkyy juuri meissä.

Paavali haluaa johdattaa tästä taivaallisesta ja lopullisesta kirkkaudesta käsin meidät näkemään seurakunnan olemukseen ja suhteen Kristukseen. Hän tiivistää asian loppujakeissa näin:

Jumala on alistanut kaiken hänen (Kristuksen) jalkojensa alle ja asettanut hänet kaiken yläpuolelle, pääksi seurakunnalle, joka on hänen ruumiinsa ja täyteytensä, hänen, joka kaiken kaikessa täyttää.(22-23)

Seurakunta on Kristuksen täyteys niin kuin mies ja vaimo ovat yhdessä yksi, eivät enää erillisiä persoonia vaan ykseys, jossa kuitenkin mies ei muutu vaimoksi eikä

vaimo mieheksi. Samalla tavalla kirkastettunakin seurakunta on edelleen seurakunta ja Kristus on Kristus, mutta kuitenkin molemmat ovat ihmeellinen ykseys.

Vaikuttava voima

... ja miten äärettömän suuri on hänen voimansa meitä kohtaan, jotka uskomme, hänen väkevän voimansa vaikutuksen mukaan. Tällä voimallaan hän vaikutti Kristuksessa herättäessään hänet kuolleista ja asettaessaan hänet istumaan oikealle puolelleen taivaallisissa, ... (19-20)

Kun katselemme tänään kaikenlaisissa vaikeuksissa, ahdingoissa ja monella tavalla rikkinäisenä vaeltavaa taistelevaa seurakuntaa, tuo ihmeellinen näky tulevasta kirkkaudesta saattaa tuntua aivan liian hyvältä ollakseen totta. Siksi Paavali haluaa vielä korostamalla korostaa, että kysymys on järkähtämättömästä tosiasiasta, jonka vaikuttaa itse Jumala.

Sydämen silmien avautumista tarvitsemme erityisesti siksi, että kamppaillessamme kiusauksissa ja lankeemustemme kanssa koemme usein syvää heikkoutta. Paavali itse omissa taisteluissaan oli kuitenkin tullut näkemään, että Jumalan voima on luonteeltaan juuri sellaista, että se pääsee toteutumaan ja ilmenemään vain silloin, kun suostumme olemaan heikkoja. Sen keskellä vaikuttava voima ei ole omaa voimaamme vaan Herran, eikä se ole vähäistä. Se on samaa voimaa, joka vaikutti Jumalan herättäessä Jeesus kuolleista.

Uskoon tuleminenhan merkitsee hengellisesti kuolleen ihmisen herättämistä uuteen elämään. Se on Jumalan voiman vaikuttama armon ihme. Sama voima tulee edelleen vaikuttamaan sinä päivänä, kun Jeesus herättää sanallaan haudoissa olevat ruumiit ja pelastetut saavat uuden ylösnousemusruumiin. Samalla voimallaan Herra tulee koko oman seurakuntansa pyhittämään ja kirkastamaan täydellisen synnittömäksi ei vain vanhurskauttamisen vaan myös pyhityksen tasolla. Olemme nyt Jumalalle kelpaavia sen perusteella, että meille luetaan Jeesuksen täydellisyys. Mutta silloin Kristuksen kirkkauden paluussa olemme myös olemukseltamme täydelliset, sillä Jumalan voima ei jätä pyhittävää työtään kesken.

Silmät Kristukseen

Tällä voimallaan hän vaikutti Kristuksessa herättäessään hänet kuolleista ja asettaessaan hänet istumaan oikealle puolelleen taivaallisissa, ylemmäksi kaikkea hallitusta ja valtaa, voimaa ja herruutta ja jokaista nimeä, joka mainitaan, ei vain tässä maailmanajassa vaan myös tulevassa. (20-21)

Paavalin rukouselämää kuvaa se, että kaiken aikaa hän puhui Herralle silloinkin, kun hän selosti omien rukoustensa sisältöä. Siksi kesken pyynnön hänen sielunsa kohosi ylistykseen, kun hän Jeesusta katsellessaan näki tämän ihmeellisen voiman. Hän kurottautui katsomaan Herraan istumassa Isän oikealla puolella ja hallitsemassa kaikkea tapahtumista sekä taivaassa että maan päällä. Parasta, mitä meille tässä ajassa tapahtuu, on sama kuin Paavalille. Silloin saamme Pyhän Hengen avaamin silmin nähdä meidän tähtemme verensä Golgatalla vuodattaneen Vapahtajan istumassa taivaallisessa kirkkaudessa Isän oikealla puolella. Hän hallitsee kaikkea, mitä meille tapahtuu. Hän tekee sen suunnattomalla rakkaudella omiaan kohtaan ja voimallaan. Häntä mikään tai kukaan ei lopulta voi vastustaa, kun hän vie pelastus-

historia suureen päätökseen. Saamme toivossa aavistella jotain siitä onnesta, kun yhtenä seurakuntana pääsemme Karistan suuriin hääjuhliin.

Seurakunnan pää

Jumala on alistanut kaiken hänen jalkojensa alle ja asettanut hänet kaiken yläpuolelle, pääksi seurakunnalle, joka on hänen ruumiinsa ja täyteytensä, hänen, joka kaiken kaikessa täyttää. (22-23)

Efesolaiskirjeen pääteema on kristillisen seurakunnan olemus. Sanan seurakunta *ekklesia* tarkoittaa Jumalan ihmiskunnan keskeltä "ulos kutsuttuja". Seurakunta ei ole siis vain uskonnollinen yhdyskunta, johon kokoonnutaan saman opetuksen ja yhteisten rituaalien ääreen, vaan se on Pyhän Hengen saaneiden, Kristukseen liitettyjen ylimaallinen yhteisö. Niin kuin ihmisen ruumiin jokainen osa on hermoradoin liitetty päähän, samoin jokainen uskova on Pyhän Hengen uudesti synnyttämä ja Herraan Jeesukseen henkilökohtaisesti liitetty ihminen. Uskovien yhteys perustuu siihen, että Pyhässä Hengessä heidät on liitetty Kristuksen kautta toinen toisiinsa:

Niin kuin ruumis on yksi ja siinä on monta jäsentä - mutta kaikki ruumiin jäsenet, vaikka niitä on monta, ovat yksi ruumis - niin on Kristuskin. Meidät kaikki, olimmepa juutalaisia tai kreikkalaisia, orjia tai vapaita, on yhdessä Hengessä kastettu yhdeksi ruumiiksi, ja kaikki me olemme saaneet juoda samaa Henkeä. (1. Kor. 12:12-13)

Kuvat seurakunnasta

Uusi testamentti käyttää "Kristuksen ruumis" kuvan lisäksi seurakunnasta useita muitakin ilmaisuja. Toisessa luvussa Paavali puhuu seurakunnasta "yhtenä uutena ihmisenä" ja "Jumalan asumuksena Hengessä". (2:15,22). Seurakunta on myös Jumalan viljelysmaa, Jumalan rakennus tai temppeli (1. Kor. 3:9,16), edelleen sitä kuvataan hengelliseksi huoneeksi, valituksi suvuksi, pyhäksi ja kuninkaalliseksi papi- toksi, pyhäksi heimoksi ja omaisuuskansaksi. (1. Piet. 2:5,9). Jeesus kuvaa sitä omana laumanaan (Joh. 10:16) Edelleen siitä puhutaan Karitsan morsiamena (Ilm. 21:9), pyhän kaupungin esikoisten juhla joukkona. (Hepr. 12:22-23)

Seurakunta on ylimaallinen, se on uskon kohde, sillä vaikka se esiintyykin selkeästi havaittavina paikallisina ryhminä, sen varsinainen olemus on hengellinen. Sen varsinainen elämä on Kristus, joka on Pyhässä Hengessä alati seurakuntansa keskel- lä. Seurakunta on myös pelastuksen päämäärä siinä merkityksessä, että se tulee ikuisesti elämään päänsä Kristuksen kanssa ja tulee iankaikkisesti antamaan ylis- tyksen, kunnian ja kiitoksen Jumalalle, joka Pojassaan pelasti sen omaisuudekseen.

Seurakunta Kristuksen ruumiina on hänen täyteytensä. Ilman pelastettua ja kirkas- tettua seurakuntaa Kristus jäisi ikään kuin vajaaksi, kuin sulhanen ilman morsianta. Kristus on seurakunnan täyteys ja siksi seurakunta on Kristuksen täyteys. Kaikki tu- lee Herralta.

Kun Herran armosta pelastettuina saamme olla osa Kristuksen ruumista, niin meitä kutsutaan vaeltamaan katse kiinnitettynä Herraamme, joka istuu valtaistuimella ja tulee suunnattomalla voimallaan tekemään seurakuntansa täysin pyhäksi ja puh- taaksi. Voimme koko painollamme nojata siihen, mitä hän on tehnyt ja minkä tulee lopulta saattamaan päätökseen.

Rouva Rika Okamuran todistus

Ensikertaa vierailin Itä-Toksushiman kirkossa vuoden 1981 keväällä, kun olin epäonnistunut yliopiston sisäänpääsykokeissa ja synkällä mielellä vietin vuotta, jona yritin opiskella seuraavan vuoden uusintayritystä varten. Masentuneella mielellä en kyennyt omistautumaan kunnolla opiskeluun. Aloin kuunnella kristillistä evankelioivaa radio-ohjelmaa. Kiinnostuin Raamatusta, koska ajattelin, että siitä löytyisi ehkä se jokin, mitä olin etsimässä. Samalla kuitenkin suhtauduin uskontoon epäilevästi pelkkänä jonkinmoisena mielen rauhan tavoitteluna.

Samoihin aikoihin minulle selvisi, että naapuristossamme oli kristillinen kirkko. Se oli asuma-alueen sopukassa pieni tavallinen talo, joka oli sisustettu kirkoksi. Luin sen edessä seisoneen mainostaulun, josta näin, että sunnuntaiaamuisin siellä pidettiin kokouksia. Ajattelin mennä mukaan, mutta olen aamu-uninen enkä kuukautteen saanut itseäni ajoissa ylös. Kun lopulta lähdin, saapuessani kokous oli jo alkanut. Kirkolle saavuttuani aprikoin, pitäisikö minun sittenkin palata kotiin. Lopulta kuitenkin soitin ovikelloa ja lähettipariskunta otti minut todella lämpimästi vastaan. Olin helpottunut.

Koolla oli yllättävän vähän ihmisiä vain neljä tai viisi. Minuun teki syvän vaikutuksen, kun tuolle pienelle joukolle lähetti suurella innolla puhui varsin vajavaisella japaninkielellä. Sen jälkeen aloin käydä joka sunnuntai jumalanpalveluksissa. Lisäksi lähetit pitivät raamattupiiriä joka viikko, vaikka olin siinä ainoa kävijä. Alussa en kuitenkaan kyennyt vilpittömin mielin lukemaan Raamattua. Joka kerta esitin ilkeitä kysymyksiä. Mutta lähetti vastasi niihin perusteellisesti valoisa hymy kasvoiltaan. Joka kerta tein uusia löytöjä. Eräänä päivänä minulle avautui Jumalan rakkaus ja uskoin Jeesukseen omana Pelastajanani. Sen vuoden joulukuussa minut kastettiin kolmisiin rouva Hamazakin ja hänen poikansa kanssa. Se oli vasta seurakunnan toinen kaste.

Edelleenkin olin seurakunnan heikko jäsen, mutta lähetit ja seurakuntalaiset pitivät minusta hyvää huolta. Yliopistossa opiskellessani klubitoiminta ja hauskanpito vei ajoittain voiton, niin että kokouksissa käyminen jäi vähiin. Jumalanpalveluksiin saavuin usein myöhässä ja niiden aikana ajoittain nukahdin, mutta kertaakaan minua ei siitä tuomittu. Päin vastoin sain aina lämpimän vastaanoton ja puolestani rukoiltiin. Lähettien ja seurakuntalaisten asenteesta luin sen, ettei ihminen voi omin voimin muuttua paremmaksi, vain Jumalan voimasta se on mahdollista.

Kun menin Raamattukouluun ja etäälle kotiseurakunnastani, minua muistettiin aina rukouksin. Tsuyaman seurakunnan lastentarhan opettajana toimiessani, Ootsun lähetin sihteerinä toimiessani ja nyt aloittaessani uuden elämänvaiheen Tokiossa pian valmistuvan papin vaimona saan kulkea uskossa, jossa luottamukseni on yksin Jumalan varassa. Tähän uskon sain kasvaa kotiseurakunnassani.

Tästedeskään uskonelämäni ei tule olemaan tasaista ja täynnä pelkkää siunausta. Jumala nimittäin kouluttaa ja kurittaa omia lapsiaan tarpeen mukaan. Mutta koska olen kotiseurakunnassani saanut kasvaa rakastettuna ja esirukousten kantamana, tiedän, että vaellus uskossa on pohjimmiltaan iloista ja onnellista. Se tapahtuu jät-

täytymällä Jumalan johdatukseen, jossa saa rukoillen ja kiittäen kulkea eteenpäin.
(1989)

Entä sinä?

Millainen on sinun suhteesi seurakuntaan? Sen johtajista ja jäsenistä on helppo löytää syntiä ja virheitä, farisealaisuutta ja ylpeyttä. Mutta jos olet saanut omaan sydämeesi Pyhän Hengen lahjan, sinä murehdit seurakunnan haavoja ja haluat yhdessä muiden kanssa etsiä sen tervehtymistä, koska tiedät, että se nyt taistelevana on kulkemassa kohti voittoa ja Kristuksen täyteyttä.

Millä tavalla sinä rukoilet seurakuntasi pastorien, jäsenten ja sen kaikkein heikoimpien jäsenten puolesta? Sinua kutsutaan rakentamaan seurakuntaa, joka on Herralle tavattoman rakas. Hän on vuodattanut verensä Golgatan ristillä saadakseen kooksi syntinsä tunnustavista ja armoa anovista ihmisistä itselleen ”ostolauman”.

Ellet vielä tunne Jeesusta, hän kutsuu sinua laumaansa, seurakunnan yhteyteen, niin että voisit sen keskellä kuulla evankeliumin uskoa ja päästä osalliseksi sen hengellisestä salaisuudesta.